

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Міністерство освіти і науки України
**Національний університет «Чернігівська
політехніка»**
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки
та адміністрування
Кафедра менеджменту та адміністрування
СИЛАБУС
Міжнародний менеджмент (ОК 26)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

О.М.Руденко
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 26 » серпня 20 24р.

Розробник (-и): Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри Менеджменту та адміністрування

Протокол від «26» серпня 2024р. №11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

Гарант освітньої програми «Менеджмент»

(підпис) (прізвище та ініціали) (О.В.Попело)

Гарант освітньої програми

«Управління персоналом та економіка праці»

(підпис) (прізвище та ініціали) (І.І.Кичко)

Гарант освітньої програми

«Публічне управління та адміністрування»

(підпис) (прізвище та ініціали) (О.С.Лашук)

I. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	третій рік, шостий семестр Освітні програми «Менеджмент», «Управління персоналом та економіка праці», «Публічне управління та адміністрування»
Викладач (-і)	Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/09/profil-vykladacha_povna.pdf
Контакти викладача	e-mail: svitlanapovna@gmail.com

2. Анотація курсу. Міжнародний менеджмент є особливим видом менеджменту, головними цілями якого виступають формування, розвиток та використання конкурентних переваг фірми за рахунок можливостей ведення бізнесу в різних країнах і відповідного використання економічних, соціальних, демографічних, культурних та інших особливостей цих країн і взаємодії між країнами. Міжнародний менеджмент включає застосування управлінських концепцій та інструментів у багатокультурному середовищі та отриманні завдяки цьому додаткових переваг і заощадження часу. Базовою відмінністю міжнародного менеджменту від національного є зміст, значення та специфіка зовнішнього середовища бізнесу та ринку. Курс „Міжнародний менеджмент” призначений для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» та 028 «Публічне управління та адміністрування».

3. Мета та цілі курсу. *Метою курсу* є формування у студентів глобального мислення на підґрунті здобуття комплексних знань в галузі теорії та практики міжнародного менеджменту, вивчення змісту, форм прояву та механізму управління міжнародною економічною діяльністю підприємств (організацій) та набуття навичок практичного застосування принципів, методів і функцій менеджменту в міжнародному ринковому середовищі.

Процес освоєння курсу полягає у пошуку об’єктивних умов розвитку світогосподарських зв’язків та факторів, що визначають успіх організацій на світовому ринку. Вивчення дисципліни дозволяє оволодіти апробованими формами та методами здійснення міжнародного менеджменту на практиці.

Предмет курсу полягає у розгляді відносин, які виникають на рівні окремих суб’єктів світового господарства з приводу формування та реалізації системи управління міжнародною економічною діяльністю підприємств (організацій) в умовах динамічного ринкового середовища, методів, підходів, функцій, виборі оптимальної організаційної структури міжнародних компаній.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 16. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 16. Здатність обирати шляхи підвищення конкурентоспроможності організації на внутрішньому та міжнародному ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Міжнародний менеджмент” є:

1) опанування теоретичних основ міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту, пов’язаних із процесами глобалізації та інтернаціоналізації світогосподарських процесів;

2) освоєння основних підходів до формування і функціонування інтегрованих корпоративних структур;

3) вивчення базових функцій міжнародного менеджменту в інформаційному суспільстві;

4) оволодіння конкурентними стратегіями міжнародного бізнесу і менеджменту в глобалізованому середовищі;

5) розкриття сутності та значення для розвитку міжнародних компаній інноваційної політики;

6) розкриття сутності та ролі сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у міжнародному менеджменті та бізнесі;

7) оволодіння сутності міжнародного інвестиційного ринку та його впливу на світову економіку, міжнародний бізнес та менеджмент;

8) визначення ролі і змісту впливу інтеграційних процесів на управління людськими ресурсами міжнародних компаній;

9) оволодіння основними характеристиками системи менеджменту людських ресурсів у транснаціональних корпораціях, набуття навичок відбору кадрів, проектування службових стосунків і виробничої демократії в компаніях, які діють в Україні;

10) розкриття сутності та важливості корпоративної культури в системі міжнародного менеджменту для конкурентоспроможності міжнародних компаній;

11) оволодіння сутністю та місця соціальної відповідальності бізнесу для конкурентоспроможності міжнародних компаній задля гуманізації бізнес-середовища;

12) оволодіння аналізом перспектив розвитку міжнародного менеджменту та проблем управління міжнародними компаніями, що діють в Україні.

4. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 18. Аналізувати міжнародне середовище бізнесу на сучасному етапі розвитку світової економіки та оцінювати можливості здійснення міжнародних операцій вітчизняними підприємствами з точки зору економічної доцільності та комерційної ефективності.

У підсумку ЗВО повинні

знати:

- сутнісні особливості та сучасні тенденції розвитку міжнародного бізнесу;
- вплив глобалізації на управління транснаціональними корпораціями;
- значення, складові та особливості управлінського аналізу середовища міжнародного бізнесу.

- характеристику менеджменту міжнародних корпорацій в умовах різних національних культур.

- особливості реалізації базових функцій менеджменту в міжнародних корпораціях та їх реалізацію в Україні;

- типологію інтегративних корпоративних структур у міжнародному менеджменті;

- специфіку інноваційної політики у міжнародному менеджменті та її роль для підвищення конкурентоспроможності ТНК на глобальних ринках;

- основні конкурентні стратегії міжнародних компаній та роль стратегічних альянсів для ефективності функціонування ТНК на міжнародних ринках;

- сутність, види та вплив інноваційної політики на розвиток міжнародних компаній;

- специфіку управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях в сучасних умовах;

- складові та роль корпоративної культури на розвиток та конкурентоспроможність міжнародних компаній;
- значення та зміст соціальної відповідальності бізнесу для гуманізації міжнародного бізнес-середовища
- основні проблеми та перспективи розвитку міжнародного менеджменту в контексті подальшої глобалізації бізнесу.

вміти:

- ✓ самостійно аналізувати середовище діяльності компанії, що здійснює міжнародні господарські операції;
- ✓ визначати конкретні характеристики і вимоги до менеджерів, що працюють в умовах певної країни;
- ✓ вибирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії з урахуванням її пріоритетів та особливостей країни;
- ✓ визначати найбільш оптимальні типи організаційних структур для ТНК;
- ✓ обирати найбільш доцільні інформаційні комунікативні технології та визначати ефективні види електронного бізнесу для міжнародних компаній;
- ✓ обирати напрямки ефективних інвестиційних політик ТНК;
- ✓ надавати пропозиції керівництву міжнародної компанії щодо поліпшення управління персоналом, посилення мотивації працівників з врахуванням особливостей національних культур, покращення комунікаційних зв'язків;
- ✓ аналізувати та розробляти складові корпоративної культури ТНК;
- ✓ дотримуватися принципів соціальної відповідальності бізнесу при розробці стратегічних планів ТНК;
- ✓ обирати ефективний стиль керівництва в залежності від рівня управління міжнародною корпорацією та специфіки культури певної міжнародної компанії;
- ✓ застосовувати сучасні інструменти міжнародного менеджменту в діяльності українських підприємств країни.

5. Пререквізити. –

6. Обсяг курсу. 5 кредитів (150 годин), 50 годин аудиторних занять, 100 годин самостійної роботи, екзамен.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Практичні заняття	24
Самостійна робота	100
Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота	
Всього кредитів	5

Форма проведення занять: лекційні, практичні заняття, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури.

7. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції розвитку міжнародного менеджменту і бізнесу

Тема 1. Сутність міжнародного менеджменту та його особливості в умовах глобалізації.

1.1. Міжнародний менеджмент та його особливості в умовах глобалізації.

Сутність міжнародного менеджменту. Особливості міжнародного менеджменту. Задачі міжнародного менеджменту. Порівняльний менеджмент. Суб'єкти й об'єкти міжнародного менеджменту. Принципи міжнародного менеджменту. Співвідношення понять менеджмент, світовий менеджмент і міжнародний менеджмент. Методологічні основи міжнародного менеджменту. Система міжнародного регулювання світової економіки. Сучасні тенденції розвитку міжнародного менеджменту.

1.2. Сутність, характерні риси та розвиток міжнародного бізнесу.

Сутність та зміст міжнародного бізнесу. Вигоди міжнародного бізнесу. Основні риси міжнародного бізнесу. Процес інтернаціоналізації бізнесу. Етапи та фази інтернаціоналізації бізнесу. Процеси інтерналізації бізнесу. Теорії міжнародного бізнесу, їх класифікація та зміст. Теорії міжнародної торгівлі. Класифікація міжнародної торгівлі. Мережевий підхід до інтернаціоналізації бізнесу. Позиції інтернаціоналізації компанії. Періоди розвитку міжнародного бізнесу. Транснаціоналізація компаній та еволюція розвитку ТНК.

1.3. Інтегровані корпоративні структури міжнародного бізнесу в умовах глобалізації.

Сучасні види об'єднань компаній. Різниця між компаніями та їх об'єднаннями. Стадії об'єднання. Корпорації та інтегровані корпоративні структури. Порівняння характеристик господарських об'єднань. Принципові схеми архітекtonіки організацій. Напрями перебудови організаційних структур в сучасних умовах господарювання.

Транснаціональні компанії. Визначення змісту ТНК. Структура і типи ТНК. Особливості розвитку ТНК в сучасних міжнародних відносинах. Значення ТНК в системі міжнародних економічних відносин. Міжнародно-правове регулювання ТНК. Позитивні риси діяльності ТНК.

Тема 2. Базові функції менеджменту в міжнародних компаніях.

Методологічні підходи щодо змісту та розвитку функцій управління міжнародними компаніями.

2.1 Маркетинг та його роль в управлінських процесах міжнародних компаній.

Сутність, зміст та цілі маркетингової діяльності. Особливості міжнародного маркетингу. Маркетингові стратегії. Сутність мультинаціональної та глобальної стратегій, їх порівняння. Технологія маркетингової діяльності.

2.2. Функція планування в міжнародних компаніях.

Зміст внутрішнього корпоративного планування, прояви, зміст та особливості в міжнародному бізнесі. Види планів: стратегічне, тактичне та оперативне. Їх особливість в міжнародній діяльності. Стратегічні рішення щодо міжнародної діяльності компанії. Процедури стратегічного планування в міжнародній компанії.

2.3. Контроль в економічному механізмі міжнародного менеджменту.

Управлінський контроль: форми і засоби реалізації. Логіка дій управлінського контролю в міжнародних організаціях. Вимоги до контролю. Класифікація систем контролю. Особливості контролю в міжнародних компаніях різних країн світу.

Змістовий модуль 2. Нові реалії міжнародного менеджменту і бізнесу.

Тема 3. Конкурентні стратегії компаній на міжнародних ринках.

3.1 Чинники виходу компаній на світовий ринок та види міжнародних стратегій.

Основні причини виходу компаній на світовий ринок. Характерні особливості міжнародних операцій. Торгівельні політики національної влади в різних країнах. Багатонаціональна конкуренція. Форми міжнародної конкуренції в різних галузях

економіки. Глобальна конкуренція. Стратегічні можливості діяльності компаній на світовому ринку.

3.2 Багатонаціональні і глобальні стратегії міжнародної діяльності транснаціональних компаній.

Багатонаціональна стратегія. Сильні сторони багатонаціональної стратегії. Глобальна стратегія. Відмінності між багатонаціональною та глобальною стратегіями. Методи глобальної стратегії. Координація діяльності та стратегічні рішення міжнародних компаній на світовому ринку.

3.3 Стратегічні альянси, їх сутність, ознаки, види та ринкове призначення.

Сутність, види та причини створення стратегічних альянсів у міжнародному бізнесі. Типи конкурентів на світовому ринку. “Скарбниці” (центри прибутку), зміст та функції. Стратегії лідерів галузі.

Тема 4. Сучасні комунікаційні технології та їх прояв у міжнародному менеджменті

4.1. Глобальне інформаційне суспільство, інформаційна економіка та їх вплив на розвиток міжнародного менеджменту.

Вплив сучасних досягнень в галузі розвитку інформаційних і комунікаційних технологій на міжнародний бізнес та менеджмент. Виклики інформаційного суспільства. Визначення інформаційного суспільства. Риси постіндустріального суспільства. Внесок світових вчених у розвиток інформаційного суспільства. Продукти інформаційної економіки. Стадії становлення інформаційної економіки.

4.2. Види електронного бізнесу та торговельні системи в Інтернет-середовищі.

Зміст та структура електронного бізнесу. Поняття електронної комерції та її категорії. Глобальна мережева економіка. Електронна комерція. Етапи використання електронного бізнесу. Міжнародні стандарти електронного бізнесу. Переваги електронної комерції. Проблеми електронної комерції. Інформаційно-інноваційний тип відтворення в світовій економіці. Торговельні системи в інтернет-середовищі, їх класифікація. Моделі споживчої електронної комерції. Інтернет магазин: переваги та проблеми. Інтернет-майданчики. Бізнес-моделі торговельних майданчиків. Інтернет-аукціони. Основні товарні категорії, що продаються на аукціонах.

4.3. Інформаційні та комунікаційні технології, їх роль в міжнародному менеджменті

Сутність та роль інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) для міжнародного бізнесу та менеджменту. Соціально-економічна значимість ІКТ. Можливості галузей, що виробляють інформаційний продукт. Роль держави в розвитку та регулюванні ІКТ.

Змістовий модуль 3. Інноваційно-інвестиційні аспекти міжнародного менеджменту і бізнесу

Тема 5. Інноваційна політика у міжнародному менеджменті.

5.1. Технологічні ресурси світу, цілі та типи технологічної політики міжнародних компаній

Цілі і напрямки технологічної політики. Типи технологічної політики. Міжнародний ринок технологій. Стратегія науково-технічного співробітництва. Планування міжнародних НДДКР.

5.2. Міжнародний ринок інноваційних ресурсів та роль транснаціональних компаній у його модернізації

Ступінь впливу науково-технічного прогресу (НТП) на зростання ВВП. Роль успішної інноваційної діяльності міжнародних компаній в їхній конкурентоспроможності на світових ринках. Полюси інноваційного процесу. Активні учасники інноваційної діяльності. Форми трансферу технологій на світовому ринку. Етапи життєвого циклу технологій.

5.3. Стратегія науково-технічного співробітництва міжнародних компаній.

Напрями співробітництва у науково-технічній сфері. Головна мета міжнародної науково-технічної політики держав. Принципи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері. Інструменти державного регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва. Форми ефективної взаємодії трьох суб'єктів розвитку: держави, бізнесу і науки. Міжнародне науково-технічне співробітництво. Переваги й недоліки різних стратегій у сфері НДДКР.

Тема 6. Міжнародний інвестиційний ринок, його вплив на розвиток світової економіки та інвестиційну політику міжнародних компаній.

6.1. Формування міжнародних інвестиційних ресурсів та роль транснаціональних компаній в цьому процесі

Сутність, поняття та класифікація міжнародних інвестицій. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності. Національна функція заощадження фізичними особами в залежності від ВВП. Перманентно-прибуткова теорія життєвого циклу. Інвестиційні ресурси фізичних осіб та корпорацій. Інвестиційна діяльність корпорації за теорією граничної ефективності. Інвестиційна діяльність уряду. Міжнародні фінансові інституції та їх роль у інвестиційній діяльності компаній. Міжнародні інвестиційні процеси. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ): визначення, суть, види, класифікації. Основні теорії, що стосуються ПІІ.

6.2. Міжнародний інвестиційний ринок в умовах глобалізації

Міжнародний інвестиційний ринок: визначення, роль. Міжнародні інвестиції. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку. Шляхи спрямування ПІІ до приймаючих країн. Міжнародні і глобальні інвестори. Інвестиційні компанії. Кластери ПІІ.

Канали міжнародної інвестиційної взаємодії. Інфраструктура міжнародного інвестування.

6.3. Вплив іноземних інвестицій на розвиток світової економіки та міжнародних компаній.

Понятійна різниця між поняттям «ввезення капіталу» та «іноземні інвестиції». Чинники ввезення та вивезення капіталів. Країни-донори та країни-реципієнти. Причини залучення іноземних інвестицій. Сучасні тенденції розвитку світового інвестиційного процесу. Державні та приватні інвестиції. Стратегії фінансування в інвестиційній політиці. Загальні критерії відкритості країн з перехідними економіками.

Фактори впливу на масштаби, динаміку та результативність міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Привабливість і негативні аспекти впливу прямих інвестицій. Мотивація створення підприємств з іноземними інвестиціями. Мотивація міжнародного портфельного інвестування в зарубіжних країнах.

Змістовий модуль 4. Інтеграційні процеси та їх вплив на управління людськими ресурсами в системі міжнародного менеджменту.

Тема 7. Управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях

7.1. Кадрова політика міжнародних компаній.

Виклики глобалізації щодо вимог до людських ресурсів компаній. Методи формування людських ресурсів кадровими службами міжнародних компаній. Стратегії кадрової політики. Тактичні та стратегічні аспекти кадрової політики. Механізм формування кадрової політики міжнародних корпорацій. Функції кадрових служб міжнародних корпорацій. Особливості ведення кадрової політики в Україні, Японії та США. Планування персоналу в міжнародних компаніях. Структура системи управління персоналом міжнародної компанії.

Порівняння систем управління в індустріальній та інформаційній економіці. Підходи до управління персоналом. Функції управління персоналом у структурних підрозділах міжнародних корпорацій. Адаптація нових працівників. Мотивація та глобальна мобільність персоналу.

7.2 Сучасні підходи добору та оцінки персоналу в міжнародних компаніях

Методологічні підходи до набору, відбору і прийому персоналу в ТНК. Методи підвищення кваліфікації та навчання персоналу. Мотивація та стимулювання персоналу в ТНК. Особливості управління персоналом різних країн ТНК.

Основні завдання оцінки персоналу. Система оцінки персоналу в міжнародних компаніях. Основні функції оцінки персоналу. Елементи системи оцінювання персоналу. Методи оцінки персоналу. Класифікація методів оцінки персоналу. Інноваційні підходи до оцінки та мотивації персоналу.

7.3 Ефективні мотиваційні аспекти управління персоналом в міжнародних компаніях

Система мотивації персоналу в міжнародних компаніях. Класифікація та приклади застосування сучасних нестандартних методів мотивації у міжнародній практиці. Мотивація та стимулювання персоналу в ТНК. Особливості мотивації персоналу в інформаційному суспільстві.

Тема 8. Корпоративна культура в системі міжнародного менеджменту

8.1. Поняття, функції, особливості та рівні корпоративної структури в міжнародних компаніях

Поняття «корпоративна культура». Складові організаційної структури. Функції організаційної структури. Властивості організаційної культури. Рівні організаційної культури.

8.2 Типологія та моделі корпоративної культури міжнародних компаній

Основні ознаки організаційної культури. Типологія організаційних культур. Виміри національних культур Г. Хофстеде. Матриця культурних змінних та їх варіативність у різних культурах. Типологія організаційних культур за ознакою специфіки гендерних стосунків. Моделі корпоративної культури міжнародних компаній.

8.3. Зв'язок між корпоративною культурою і стратегією міжнародних компаній

Об'єднуюча ланка між стратегією і корпоративною культурою. Розрив цінностей організаційної структури та бізнес-процесів. Підходи до вирішення проблем несумісності стратегії та культури організації.

Змістовий модуль 5. Соціальна відповідальність бізнесу міжнародних компаній

Тема 9. Соціальна відповідальність бізнесу міжнародних компаній

9.1 Сутність, генезис та види соціальної відповідальності бізнесу

Поняття та сутність соціальної відповідальності бізнесу (СВБ). Суб'єкти соціальної відповідальності бізнесу. Система соціальної відповідальності бізнесу. Механізми

реалізації цілей соціально відповідального бізнесу. Генезис соціальної відповідальності бізнесу. Концепції корпоративної соціальної відповідальності. Рівні корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Етичні принципи корпоративної діяльності бізнесу. Стандарти глобальної корпоративної соціальної відповідальності.

9.2. Моделі корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та особливості її впровадження

Моделі корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та особливості їх впровадження. Американська модель соціально відповідальної поведінки компаній. Модель корпоративної соціальної відповідальності в континентальній Європі. Соціальна відповідальність корпорацій в Японії. Особливості впровадження соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Відмінні риси української моделі КСВ. Змінні, які впливають на формування форм взаємодії бізнесу та влади.

9.3 Глобальні стандарти соціальної відповідальності бізнесу

Міжнародні стандарти соціальної відповідальності. Основні принципи впровадження соціальної відповідальності. Глобальний договір ООН з соціальної відповідальності. Принципи корпоративної соціальної відповідальності міжнародних компаній.

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 70 балів (захист практичних робіт, результати тестових завдань з кожного змістового модуля). Підсумковий контроль – 30 балів (екзамен).
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	Розрахунково-графічна робота передбачає розгляд теоретичних питань та розрахунок калькуляції різними методами за вихідними даними
Практичні (лабораторні) заняття	Кожне практичне заняття оцінюється максимально у 3 бали за умови виконання індивідуального завдання та захисту практичної роботи
Умови допуску до підсумкового контролю	ЗВО допускається до екзамену за умови захисту всіх практичних робіт і здачі модульних контролів. У разі, якщо протягом семестру ЗВО не набрав 25 балів, то йому дозволяється перескладання модульних контролів, які носять тестовий характер.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

<i>Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю</i>	<i>Кількість балів</i>
Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції розвитку міжнародного менеджменту і бізнесу	
Виконання практичних робіт	0-6
Поточний контроль	0-8
Змістовий модуль 2. Нові реалії міжнародного менеджменту і бізнесу	
Виконання практичних робіт	0-6
Поточний контроль	0-8
Змістовий модуль 3. Інноваційно-інвестиційні аспекти міжнародного менеджменту і бізнесу	

Виконання практичних робіт	0-6
Поточний контроль	0-8
Змістовий модуль 4. Інтеграційні процеси та їх вплив на управління людськими ресурсами в системі міжнародного менеджменту	
Виконання практичних робіт	0-6
Поточний контроль	0-8
Змістовий модуль 5. Соціальна відповідальність бізнесу міжнародних компаній	
Виконання практичних робіт	0-6
Поточний контроль	0-8
Усього поточний і проміжний модульний контроль	0-70
Семестровий контроль (Екзамен)	0-30
Разом	0-100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)	задовільно	
66-74	D (задовільно)		
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»».

Повторне складання іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний іспит складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до «Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних

та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі практичної роботи оцінюється в 0,5 балів за кожен практичну роботу. Своєчасність здачі РГР оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність 8 поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні розрахунково-графічної роботи (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

Базова література

1. Міжнародний менеджмент : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.] ; за заг. ред. М. П. Бутка. – Чернігів : ЧНТУ, 2018. – 410 с.

2. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: Кафедра. – 2015. – 535 с.
3. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів. Навч. посібник / за ред. С.М.Шкарлета, М.П.Бутка. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 528 с.

Допоміжна література

1. Повна С. Стратегічні напрями конкурентоспроможного розвитку аграрного сектора та харчової промисловості у контексті забезпечення сталого розвитку країни в умовах глобалізації // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021.– № 3 (27). – С. 123-131. DOI: 10.25140/2411-5215-2021-3(27)-123-131

2. Повна С. Міжрегіональні економічні зв'язки в контексті формування конкурентоспроможності держав: світовий досвід та висновки для України // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: ЧНТУ, 2019.– № 4 (20). – С.72-79. DOI: 10.25140/2411-5215-2019-4(20)-72-79.

3. Повна С. Вплив експортної спрямованості аграрного сектора на стратегічні орієнтири розвитку харчової промисловості в контексті сталого розвитку України // Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : збірник тез доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 14 травня 2021 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.90-92.

4. Вишневецький В. Промислова політика: теоретичний аспект // Економіка України. – 2012. – №3. – с.25-35.

5. Зінченко А.Г. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку / А.Г. Зінченко, М.А. Саприкіна. – К.: Вид-во «Фарбований лист», 2010. – 56 с.

6. Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник / за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. С.М. Шкарлета та д-ра економ. наук, проф. Бутка М.П. – Чернігів: ЧНТУ, 2017. – 545 с.

7. Менеджмент інноваційної діяльності : навч. посіб. / за ред. М.П. Бутка. – Чернігів: ЧНТУ, 2017. – 496 с.

8. Міжнародний маркетинг: Навчальний посібник / За ред. Ю. Г. Козака, С. Смичка, І. Л. Літовченко. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 294 с.

9. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: Кафедра. – 2015. – 535 с.

10. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. - 8-ме вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2011. –470 с. : іл. + додатки. – (Вища освіта ХХІ століття)

11. Проектний менеджмент: регіональний зріз: навчальний посібник / За заг. ред. Бутка М.П. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 416 с.

12. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. — К. : КНЕУ, 2015. – 519,

13. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.

14. Ткач О.В. Регіональні просторово-економічні системи: глобальні тенденції та циклічні взаємовпливи : [Монографія] / Олег Ткач. – Львів: ІРД НАН України, 2011. – 446 с.
15. Чумаченко Т. М. Міжнародний маркетинг: Навчально-методичний посібник. – Дніпропетровськ: Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», 2012. – 210 с.
16. Юхименко П. І. Міжнародний менеджмент / П. І. Юхименко. – К. : ЦУЛ, 2011. – 488 с.
17. Dunning JH The Eclectic (OLI) Paradigm of International Production: Past, Present and Future // International Journal of the Economics of Business. 2001. Vol. 8. № 2. P. 173-190.
18. Forsgren M. (2008) Theories of the Multinational Firm: A Multidimensional Creature in the Global Economy.
19. Haag, S., McCubbrey, D.J., and Cummings, M.: Management Information System for Information Age ; May 2003.
20. Marakas G., O'Brien J. "Introduction to Information Systems" McGraw-Hil. (16th Ed),, 2012 – 768 p.
21. Masuda Y. The Information Society as Postindustrial Society. Washington.: World Future Soc., 1983.
22. McLeod, R and Schell, G.: Management Information Systems; August 2003.
23. Schawrtz H., Davis S. Matching Corporate Culture and Business Strategy // Organizational Dynamics. Summer 1981.
24. Shawn Tully. Nestle shows how to gobble markets". Fortune. January 16, 1989. P. 74-78; Nestle: A. Giant in a Hurry. Business Week. March 22, 1993. P. 50

Інформаційні ресурси

1. Загальна декларація прав людини ООН, ухвалена 10.12.1948 (у чинній редакції). — Ст. 22 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015_2
2. Закон України "Про інформацію" N 2657-ХІІ від 02.10.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - N 48. - С. 650-669
3. Звіт про прямі іноземні інвестиції у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer>
4. Міжнародна інвестиційна діяльність [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ubooks.com.ua/books/00090/inx6.php>
5. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://csrjournal.com/principy-globalnogo-dogovora-oon>
6. Пешко А.В., Назаренко А.В. Міжнародний інвестиційний ринок: теоретичні та практичні аспекти його функціонування [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-1/doc/5/02.pdf>
9. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: <http://me.gov.ua>
10. Сайт Світової організації торгівлі <http://www.wto.org>
11. Система управління інформацією ТБТ (ТБТ IMS): <http://tbtims.wto.org>
12. Система управління інформацією СФЗ (SPS IMS): <http://spsims.wto.org>